

Secretariaat:
Postbus 9
9790 AA Ten Boer

Telefoon (050) 303 97 97
Fax (050) 303 97 99
Email secretariaat@groningergemeenten.nl

Bespreking: Portefeuillehouderoverleg
Onderwijs, Cultuur en Sport en
Gezondheid en Welzijn

Datum: 18 september 2014
10.00 – 12.00 uur

Locatie: Buitensociëteit Paterswoldsemeer,
Meerweg 227, 9752 XD Haren-Groningen

Voorzitter: De heer M. van Dijk

VGG: De heer T.G. Sprenger
Secretariaat: Mevrouw S. van der Werff
Mevrouw L. Sintenie

Deelnemers: Portefeuillehouders Onderwijs, Cultuur en
Sport en Gezondheid en Welzijn
Gedeputeerde M. Besselink

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. In de DB-vergadering van de VGG op 12 september 2014 is wethouder T. Schroor van Groningen benoemd tot voorzitter van dit portefeuillehouderoverleg. Omdat wethouder Schroor niet aanwezig is, zal de heer Van Dijk als voorzitter fungeren.

De agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen

- Wethouder B. Plandsoen van Leek is op 11 september 2014 benoemd in de VNG commissie OCS en in de VNG-subcommissie Jeugd. Wethouder J. Gopal van Hoogezand-Sappemeer is op 11 september 2014 benoemd in de VNG-commissie GWE. Tot de Algemene Ledenvergadering van de VNG in november 2014 zullen zij fungeren als waarnemend lid. De betreffende VNG-commissies zijn nog niet bij elkaar geweest, dus er is nog geen nieuws te melden.
- De Nationale Onderwijs Week 2014 vindt dit jaar plaats van 29 september tot 3 oktober 2014. Het programma voor deze week, evenals een uitnodiging voor het symposium in het kader van "Groningen Onderwijsstad van het jaar 2014-2015" zullen na de vergadering digitaal worden verstuurd.

3. Verslagen

Het verslag van het portefeuillehouderoverleg d.d. 19 juni 2014 wordt ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag komt het volgende aan de orde:

Wethouder Plandsoen vraagt naar de stand van zaken van de ideeënmakers. Nadrukkelijk wordt vermeld dat het hier om andere initiatieven gaat dan hetgeen bij agendapunt 5 aan de orde komt. Naar aanleiding van de vraag van de heer Plandsoen vermeldt de heer Sprenger dat er op het gebied van AWBZ en Jeugdzorg pilots zijn in Stadskanaal en Bellingwedde. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken geeft aan dat - waar initiatieven zijn - men op ondersteuning kan rekenen. De VGG gaat na hoe er een verbinding kan komen tussen de provincie Groningen en het Rijk. Gedeputeerde Besselink wil hier ook graag bij betrokken worden.

4. Cultuurclick Groningen, expertisecentrum Cultuuronderwijs

De heer A. Meijerman, de heer G. Huiskes en mevrouw A. Reenders zijn in verband met dit agendapunt aanwezig en de voorzitter geeft het woord aan de heer Meijerman. Kunststation C en IVAK de Cultuurfabriek hebben vanaf 1 september 2014 hun activiteiten gebundeld op het gebied van de provinciale ondersteuning cultuuronderwijs in één expertisecentrum: CultuurClick Groningen. Samen met scholen, cultuuraanbieders en gemeenten werken zij aan de ontwikkeling en uitvoering van cultuuronderwijs. Uitgangspunt blijft de Cultuurnota 2013-2016 van de provincie Groningen en de vertaling van het daarin geformuleerde beleid in de subsidiebeschikkingen voor Kunststation C en IVAK.

Cultuureducatie met Kwaliteit Groningen (CMK) wil cultuuronderwijs terugbrengen naar het hart van het onderwijs en nodigt daarvoor scholen, cultuuraanbieders en culturele instellingen uit om samen te komen met goede plannen en ideeën. Op die manier wordt getracht dat kinderen hun verbeeldingskracht behouden en hun talenten ontwikkelen. Dat begint op school, daar wordt het fundament gelegd voor de culturele ontwikkeling van kinderen. Zie ook www.cultuurclickgroningen.nl. De presentatie van de heer Meijerman wordt bij dit verslag gevoegd. Ter vergaderingen wordt een tweetal documenten uitgedeeld: de uitgave "In weer en wind" en een A4-tje met een nadere toelichting op cultuurpunten.

De voorzitter vraagt of er nog vragen zijn naar aanleiding van deze presentatie.

Wethouder Duit vraagt naar een verdere concretisering. In de gemeente Pekela wordt op scholen al veel gedaan op dit gebied en het is niet de bedoeling scholen te 'overvoeren'. Ook vraagt ze welke rol CultuurClick kan spelen voor wat betreft de financiering, bijvoorbeeld advisering over fondsen en externe middelen.

Door de medewerkers van CultuurClick wordt uitgelegd dat het de bedoeling is dat cultuur wordt geïntegreerd in de andere vakken, zodat het niet als extra wordt ervaren. Met alle gemeenten zullen afspraken worden gemaakt en op lokaal niveau zal men met de scholen om tafel gaan. Het doel: aan het eind van 2014 ten minste 2 pilots in een cluster van gemeenten met afspraken over cultuurpunten en binnen 2 jaar binnen elke gemeente een (vorm van) cultuurpunt realiseren.

Voor wat betreft de financiering kan CultuurClick adviseren (CMK). Verder is het vooral zaak om op zoek te gaan naar lokale partners en creatief om te gaan met bestaande middelen. Daarnaast biedt de nieuwe periode voor de Europese subsidieregeling Interreg wellicht mogelijkheden.

In aansluiting hierop merkt wethouder Boon op dat scholen een cultuurcoördinator hebben. Hij wil graag aansluiting bij wat er al is. Dit is ook de bedoeling, aldus de heer Meijerman: aansluiten bij de lokale initiatieven. Er zijn al afspraken geweest met de gemeenten Veendam, Pekela en Oldambt. Dit moet worden uitgebouwd tot een pilot.

Samengevat geeft de voorzitter aan dat het erom gaat dat cultuur in het onderwijs wordt ingevlochten in bestaande activiteiten, dat er wordt overlegd met lokale organisaties en dat voor wat betreft de financiering slim wordt geopereerd met bestaande middelen. Hij bedankt de medewerkers van CultuurClick voor de aanwezigheid en inbreng en sluit dit agendapunt af.

5. Bewonersinitiatieven

In verband met dit agendapunt zijn aanwezig gedeputeerde mevrouw Marianne Besselink, een vertegenwoordiging van het CMO Groningen, Esther Rodenburg en Aletta van den Berg (Ideeënbank Groningen), Anuschka de Smidt (provincie Groningen) en Wietske Schober en Saskia Duursma (gemeente Delfzijl).

Gedeputeerde Besselink krijgt het woord. Ze neemt plaats op de Ideeënbank. Burgerparticipatie is de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar de provincie wil graag ondersteuning bieden aan mensen met goede ideeën om hun eigen woonomgeving te verbeteren als daar behoefte aan is. Daarvoor zijn ook subsidies beschikbaar. Op initiatief van de provincie is de Ideeënbank Groningen opgezet. Op de website www.ideeenbankgroningen.nl zijn de beste initiatieven van Groningen verzameld. Mevrouw A. de Smidt van de provincie laat zien hoe de website is opgebouwd. Ze geeft aan dat het van belang is dat er zoveel mogelijk initiatieven op de website worden geplaatst, want dat kan anderen weer inspireren.

Mevrouw Esther Rodenburg en mevrouw Aletta van den Berg zijn aangesteld als ideeënmakelaars. Zij kennen de weg in de wirwar van regelingen. Ze denken mee met initiatiefnemers en brengen ze desgewenst in contact met mensen en organisaties die wat voor hen kunnen betekenen. Zij zullen eerst alle gemeenten bezoeken om de interesse te inventariseren.

Omdat het bij deze initiatieven om vrijwilligers gaat, attendeert gedeputeerde Besselink op de Vrijwilligersprijs, waaraan een geldbedrag ad. € 3.000 verbonden is. Ze adviseert om aan te moedigen dat projecten worden aangemeld voor deze prijs, want dit wordt ervaren als stimulans voor het vrijwilligerswerk.

De voorzitter vraagt of de (fysieke) ideeënbank ook gebruikt kan worden bij lokale festiviteiten om een en ander zo onder de aandacht te brengen. Mevrouw Rodenburg geeft aan dat er een agenda is waar de bank naar toe gaat. Men reist de provincie door om bekendheid te geven aan de Ideeënbank.

Wethouder Gopal waardeert het idee, maar vindt ook dat vastgehouden moet worden aan de charme van lokale inkleuring. Ze stelt voor aan te sluiten bij bewonersinitiatieven die er al zijn in de gemeente en waar welzijnsorganisaties druk aan werken. Gedeputeerde Besselink merkt op dat de ideeënbank dan juist een aanvulling kan zijn. De ene gemeente is verder met dergelijke initiatieven dan de andere. Als het goed loopt, dan kan het aanvullend zijn en dan is de interactie van belang. Als een gemeente zelf niet goed weet hoe het opgepakt moet worden, dan kan de Ideeënbank ondersteuning bieden. Burgerparticipatie is van gemeenten, dus gemeenten bepalen, aldus de gedeputeerde. Wethouder Bakker vraagt zich af of het initiatief van de ideeënbank wel duidelijk is voor mensen en of dit het voor gemeenten niet juist onduidelijker maakt. Daarom gaan de ideeënmakelaars eerst met alle gemeenten in gesprek. Als er een initiatief komt, zal eerst met gemeenten worden overlegd. Men zal altijd op zoek gaan naar de koppeling. Het is maatwerk en het is de bedoeling dat provincie en gemeenten elkaar ondersteunen, zo vermeldt de gedeputeerde.

Op de vraag van wethouder Plandsoen - hoe de Ideeënbank onder de aandacht wordt gebracht - wordt aangegeven dat de promotie ervan in september 2014 start. Er komen persberichten, er wordt een communicatieplan gemaakt en communicatiemedewerkers van gemeenten worden benaderd. Met dorpsverenigingen en andere organisaties op dit vlak zal contact worden gezocht en men is actief op facebook en twitter. En verder: "zijn waar het gebeurt", aldus de gedeputeerde.

Naar aanleiding van de vraag van wethouder Smedes, of er ook contacten zijn met de Vereniging van Groninger Dorpen, geeft mevrouw Rodenburg aan dat deze vereniging op de hoogte is van het bestaan van de Ideeënbank. Mevrouw Van den Burg vult aan dat ook initiatieven vanuit deze vereniging ondersteund kunnen worden. Dorpscoördinatoren weten wat er leeft in de dorpen en hebben een belangrijke functie.

In aansluiting hierop vraagt wethouder Duit hoe vrijwilligers bij elkaar worden gebracht. Zij attendeert op de 'tijdsbank': een ontwikkeling dat mensen zich kunnen inschrijven voor het doen van (vrijwillige) klussen. De gedeputeerde geeft aan dat het CMO Groningen in opdracht van de provincie een vrijwilligersvacaturebank bijhoudt. Mevrouw Van den Berg merkt op dat alles zoveel mogelijk in beeld wordt gebracht en dat men na verloop van tijd een goed beeld heeft van waar vraag naar is.

Vervolgens merkt gedeputeerde Besselink op dat bewonersinitiatieven niet de kop ingedrukt moeten worden door regels en procedures. Daarom is het van belang dat de benadering door gemeentemedewerkers anders gaat. Een voorbeeld van hoe dit zou kunnen komt aan de orde in de presentatie van Wietske Schober en Saskia Duursma over bewonersparticipatie in Delfzijl (deze presentatie is bij dit verslag gevoegd).

Tijdens de presentatie komt het volgende aan de orde. Samenwerking komt tot stand als beide partijen de meerwaarde ervan zien. Dat maakt het wel minder gemakkelijk om te bepalen welke rol iedereen heeft. Bewoners zijn gebiedsexperts, hoe kun je samen iets bereiken en hoe pak je dat als gemeente aan? Bij bewonersinitiatieven help je door mee te denken en contacten te leggen. De Ideeënbank is daarvoor een goed instrument. Het is belangrijk om steeds in gesprek te zijn met bewoners en organisaties. Daarnaast is het van belang dat gemeenten (inclusief college en raad) het anders gaan benaderen, zodat de hele organisatie zich bewust is van een nieuwe manier van werken. Naast de ideeën is kennis nodig. Die kennis moet worden opgezocht en daarom wil men in de gemeente Delfzijl graag in een koplopersnetwerk. Daarnaast heeft men ontwikkeltijd nodig om andere zaken te verbreden. Hoe ga je bijvoorbeeld om met dorps- en wijkbudgetten? Is de verdeelsleutel logisch of moet het anders? Zijn er naast de vaste gesprekspartners nog andere bewoners met goede ideeën?

De voorzitter zegt respect te hebben voor de wijze waarop in Delfzijl met burgerparticipatie wordt omgegaan. Hij bedankt alle aanwezigen die een bijdrage hebben geleverd aan dit agendapunt.

6. Statushouders

Gemeenten worden geconfronteerd met een toename van statushouders. Daarbij komen problemen aan de orde als toewijzing van geschikte huisvesting, integratie en inpassing in dorp en wijk, financien/schuldhulpverlening en hulpverleningsproblematiek. Gedeputeerde Besselink is aanwezig om de rol van de provincie te belichten. Mevrouw A. Strikwerda (regiomanager van COA-Noord) is present om de aanwezigen bij te praten over de recente ontwikkelingen. Ter voorbereiding op dit onderwerp is er een beleidsoverleg geweest, waarbij beleidsambtenaren statushouders van gemeenten, woningcorporaties, provincie Groningen en COA aanwezig waren.

Gedeputeerde Besselink krijgt het woord. De provincie is toezichhouder op de huisvesting van statushouders. Ze is erg trots en complimenteert de gemeenten, want de huisvesting van vergunninghouders in de provincie loopt erg goed. Alleen als de huisvesting niet goed verloopt, moet de provincie soms in de plaats treden en dit moet dan met een advertentie publiekelijk worden gemaakt. Per 1 juli 2014 is er een tussentijdse ophoging doorgevoerd en goed verwerkt. Op korte termijn zal een grote groep asielzoekers een vergunning krijgen en gehuisvest moeten worden. Er wordt extra naar onze regio gekeken omdat hier meer ruimte en meer leegstand is.

Mevrouw Strikwerda geeft aan dat in het afgelopen jaar $\frac{1}{4}$ van alle vergunninghouders in het Noorden is gehuisvest. Eerder waren er 9 regiolocaties en was regiogebonden uitplaatsing het uitgangspunt, maar vorig jaar is besloten dat deze wijze van uitplaatsing niet meer van toepassing is. In het Noorden zijn nu nog 2 regiolocaties en 2 gezinslocaties. De verwachting voor 2015 is dat er in totaal circa 30.000 nieuwe aanmeldingen zullen komen. Op dit moment komen er per week 600 – 700 nieuwe aanmeldingen binnen en er wordt naarstig gezocht naar nieuwe opvangmogelijkheden (gevangenis, leegstaande vastgoedbedrijven).

Op de vraag van wethouder Smedes vermeldt mevrouw Strikwerda dat het met name Syriërs en Eritreërs betreft die op korte termijn gehuisvest zullen moeten worden. Het gaat daarbij vooral om jonge ongeschoolde jongeren. Zij kunnen niet in een gezinswoning. Dit wordt erg lastig voor woningcorporaties en bij het betreffende ministerie wordt nagedacht over alternatieve huisvesting. Ook gemeenten worden gevraagd "out of the box" te denken over mogelijkheden buiten de sociale woningbouw om.

In aansluiting hierop merkt wethouder Verschuren op, dat er in Winsum te weinig geschikte woningen voor jongeren zijn. Men probeert hier creatief mee om te gaan door bijvoorbeeld seniorenwoningen beschikbaar te stellen.

De voorzitter vraagt of gemeenten weer gevraagd zullen worden om asielzoekerscentra te bouwen. Gedeputeerde Besselink geeft aan, dat dit inderdaad het geval kan zijn. Het is goed om gezamenlijk afspraken te maken; bij het realiseren van een asielzoekerscentrum moet ook onderwijs geboden worden, terwijl scholen nu sluiten in verband met de krimp. Ook moet nagedacht worden over medische voorzieningen. Na een hausse zullen opvanglocaties op termijn weer moeten worden afgebouwd.

Wethouder Duit brengt een nuancering aan: in de jaren 90 moesten ongeveer 60.000 mensen worden gehuisvest, nu betreft het de helft. Verder vindt ze dat de discussie over huisvesting en onderwijs ook op rijksniveau gevoerd moet worden.

Volgens de voorzitter heeft zo'n grote groep veel impact in gemeenten en is het van belang dat hierover goed gecommuniceerd wordt. De uitbreiding/komst van een azc geeft veel onrust.

De gedeputeerde merkt op dat de toestroom zo groot is, dat de tijd van voorbereiding erg kort is. Zij vindt het belangrijk dat alle signalen gebundeld worden en op rijksniveau bespreekbaar worden gesteld. Het COA, de VGG en de provincie zullen op dit punt samen actie ondernemen.

Wethouder Herkströter attendeert erop dat de vergoeding ad. € 1.000 die per persoon wordt verstrekt veel te weinig is om alles te kunnen afdekken. Dit signaal is al richting het Ministerie afgegeven, aldus mevrouw Strikwerda.

Wethouder Duit vraagt hoe omgegaan dient te worden met uitgeprocedeerde asielzoekers. Daarvoor mag een gemeente niets regelen, maar dat kan betekenen dat er mensen met psychische problemen 'op straat' komen te staan. Ze roept op om gezamenlijk te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om deze groep een menswaardig bestaan te bieden. De VGG zal dit proces coördineren.

7. Rondvraag en sluiting

De voorzitter geeft aan dat in het eerstvolgende portefeuillehouderoverleg (27 november 2014) de decentralisaties (Jeugdzorg en AWBZ) centraal zullen staan. Niet zozeer de taken, maar vooral de financiering van de Jeugdzorg baart grote zorgen. De berekeningen zullen opnieuw worden bekeken en desgewenst is een gezamenlijke actie richting rijksoverheid een goed idee.

In dit kader vermeldt de heer Sprenger dat tijdens de jeugdzorgbijeenkomsten voor raadsleden door de programmamanager mevrouw G. Kalfsbeek is gemeld, dat inmiddels aan het Ministerie is gevraagd hoe het komt dat de provincie Groningen zoveel minder budget heeft toegewezen gekregen. Nagegaan zal worden of er een berekeningsfout is gemaakt en zo ja, of een eventueel restant van de gelden dan alsnog komt.

Naar aanleiding hiervan merkt wethouder Nederveen op, dat het hem verbaast dat hierover vanuit de G4 en vanuit de G32 een brief is gestuurd, maar niet vanuit de VNG in totaliteit.

Verder zijn er geen punten voor de Rondvraag.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering en dankt hij de aanwezigen voor hun inbreng.

Actielijst Portefeuillehouderoverleg 18 september 2014

	Beschrijving	Actie
1	<i>Onderwerp: Ideeënmakelaars.</i> Het Ministerie van Binnenlandse Zaken geeft aan dat - waar initiatieven zijn - men op ondersteuning kan rekenen. De VGG gaat na hoe er een verbinding kan komen tussen de provincie Groningen en het Rijk. Gedeputeerde Besselink wil hier ook graag bij betrokken worden	VGG
2	<i>Onderwerp: Opvang asielzoekers</i> Alle signalen bundelen en zorgen dat ze op rijksniveau bespreekbaar worden gesteld. Het COA, de VGG en de provincie zullen op dit punt samen actie ondernemen	COA, provincie, VGG
3	<i>Onderwerp: Hoe om te gaan met uitgeprocedeerde asielzoekers.</i> Gezamenlijk onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om deze groep een menswaardig bestaan te bieden. De VGG zal dit proces coördineren.	VGG

	NAAM	GEMEENTE	Aanwezig	Afwezig
1	A. Usmany	Appingedam		X
2	M. van Dijk	Bedum	X	
3	L. van der Tuin B. Huizing	Bellingwedde	X	X
4	K. Wiersma M. de Visser	De Marne		X X
5	H. Ronde	Delfzijl	X	
6	S. Herkströter H. Bouman	Eemsmond	X X	
7	T. Schroor	Groningen		X
8	S. Smedes	Grootegeest	X	
9	M. Verbeek	Haren	X	
10	E. Drenth	Hoogezand-Sappemeer		X
11	B. Plandsoen	Leek	X	
12	B. Schollema	Loppersum		X
13	J. Hulshoff-Oost	Marum	X	
14	J. Batelaan L. Veenstra	Menterwolde	X X	
15	B. Boon	Oldambt	X	
16	Duit, A	Pekela	X	
17	M. Goeree	Slochteren	X	
18	J. Hamster P. Gelling	Stadskanaal	X	X
19	P. Heidema	Ten Boer	X	
21	R. ter Horst. W. Potze	Vlagtwedde	X	X
22	H. Blok	Winsum	X	
23	H. Bakker H. Nederveen	Zuidhorn	X X	
24	Gedeputeerde M. Besselink A.J. de Smidt	Provincie Groningen Provincie Groningen	X X	
25	A.Strikwerda	COA	X	
26	A. Meijerman, G. Huisjes,A. Reenders	Cultuurclick	XXX	
27	Esther Rodenburg, Aletta vd Berg Wietske Schober, Saskia Duursma	IdeënbankGroningen gemeente Delfzijl		
28	Mathilde Stiekema	Bestuur VNG	X	
28	T. Sprenger, S. van der Werff, L. Sintenie	VGG	XXX	